

Somfai Anna

A TENGER KÖZELSÉGE

HORGAS BÉLA VERSÉHEZ

2019-01-13 | HORGAS BÉLA VERSÉHEZ, JEGYZET

AZ ÉGEI-TENGERNÉL

*Ezek a délutánok az Égei-tengernél,
ahogy palásan törik a fény
és befedi cserepekkal a vizet –
azt tudja ez a telt edény,*

*hogy mikor szeresselek és hogyan,
a gyapjas domb és a kövek
káprázata is azt tudja, holott: kő, homok,
víz, pára, hő, szín, szag és együtt az egész,
mint hangzás, mint belsejével kifordult
forma, mint istenkéztől száradni
facsonkra akasztott szatírbunda, mint
tökéletesség, gondtalanná szült kép,
mint érzéketlen gyönyörűség, habzsoló
közöny, a csillagok rovarként izzó
ábrái közé lökött vágytalan, mint ordító
személytelen,
a földi mederben úzótt ábrándosnak:
mit mondhat nekem?
kétségek kampóin felemás szerzet,
töredék minden mozdulásom,
kicsinyes jelképektől terhes és ezer
akarnokság állkapcsát csattogtatva is
oly aluszékony, a kitalált csodák alján
lyukas marokkal szomorúságos –
ezek a délutánok az Égei-tengernél
mégis megmondják; a fénycserepeket
egyenként rakosgatom rád és leszedegetem,
ahogy partját mossa a hullámvonalú őselem;
mindig és így, és mindig így.*

A tenger közel van hozzánk, mondtam egyszer. Hogy gondolod, nevettek a barátaim, amikor még a legközelebbi horvát tengerpart is hat órányi autóút innen. Az Égei-tengerhez, vagy a számomra kedves nizzai öbölhöz ráadásul több mint egy napig tart az út. Miért indulunk útnak mégis, újra meg újra, bepakolva bőröndöt, hátizsákot, gyerekeket? Mit mondhat nekem a tenger, a „személytelen” víztömeg, amint a vers

mondja, „kő, homok, víz, pára, színek, szagok együttese”? Hisz az előttünk kitárulkozó végtelennek csak egy darabját fogja fel a retinánk, nem tovább, mint a horizontig láthatunk.

Pontosan ez a horizont, ami megemeli a tekintetet. Ülök a parton, figyelem a hullámzó felszínen villanó fénycserepeket, homok pereg az ujjaim között, felemelek egy-egy simára csiszolt kavicsot – otthon vagyok a versben. A messzeség a térérzékelést, a hullámozás az idő ritmusát alakítja magához. S ezzel összhangban változik a belső tér is, elmosódnak a hétköznapiak színterei, a „töredék mozgások”, kicsinyes csaták, vívódások és hiábavaló törekvésünk a tökéletesre, a tökéletes épp a pillanat lesz, felold és magába zár. Megérkezni, jelen lenni, magunkkal vinni, ezt kínálja a tenger, a hullámverés ritmusára, „mindig és így, mindig és így”.

kép | shutterstock.com